

Proposta d'acord

Les malalties relacionades amb la salut mental han augmentat considerablement en els darrers anys, tant en la població jove com en l'adult. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) ja ha advertit que una de cada quatre persones patirà un trastorn mental al llarg de la seva vida i que els problemes de salut mental seran la principal causa de discapacitat el 2030.

El 2015, la salut mental va ser inclosa en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides, amb els quals Andorra s'hi ha compromès. Concretament, l'objectiu número 3, on s'hi va incloure la promoció de la salut mental i el benestar, així com la prevenció contra l'abús de substàncies.

La pandèmia de la Covid-19 ha amplificat la problemàtica a tot el món. S'han agreujat les patologies ja existents i ha augmentat el nombre de persones que requereixen l'atenció de professionals per algun problema de salut mental.

A més, si històricament els problemes de salut mental afectaven d'una manera més directa la població adulta, ara ja podem assegurar que afecten a totes les franges d'edat. Segons l'OMS, el 50% de les patologies en adults comencen abans dels 15 anys, i el 75% abans dels 18.

Entre el jovent, estan augmentant (també fruit de la pandèmia) els trastorns de la conducta, l'ansietat, la depressió i els trastorns addictius.

Pel que fa als casos més greus, que tampoc entenen d'edats o classes socials, també s'han agreujat.

Davant de tot l'exposat, la situació requereix un reforç, per part de les institucions, per fer front a aquest augment i acompanyar tant les persones que pateixen alguna malaltia de salut mental com les seves famílies i persones properes.

Calen accions urgents, intervenció, prevenció i cal centrar-se també en la formació dels professionals sanitaris, perquè la població sigui atesa amb totes les garanties i suport, i amb la màxima celeritat possible, evitant esperes que poden suposar un agreujament de la seva patologia.

Els darrers anys ja s'ha treballat en aquesta direcció. La primavera del 2021 es va impulsar el Programa d'atenció psicològica Covid-19, per donar resposta a les necessitats psicològiques derivades de l'impacte de la pandèmia. El febrer d'aquest any es va presentar el Pla Integral de Salut Mental d'Andorra (PISMA), amb accions a desenvolupar els propers anys. Així mateix, actualment el Ministeri de Salut està finalitzant el treball amb el Col·legi Oficial de Psicòlegs per poder definir els actes que entraran a la cartera de serveis.

Però encara queda molta feina per fer i, és per tot el que s'ha exposat, que el Consell General,

Acorda

- 1- Encomanar al Govern que, en un termini de dos mesos, revisi els convenis establerts amb els centres terapèutics i educatius per a menors d'edat obligats, per tal que els trastorns mentals i les addiccions quedin inclosos en els circuits habituals de la CASS, quedant a càrrec de la família com a màxim el 10%.
- 2- Encomanar al Govern que, abans de finalitzar l'any en curs, tingui en compte les demandes del servei de salut mental i el doti dels recursos necessaris, tant econòmics com humans, amb l'objectiu de poder fer front als increments dels casos i dels pacients que necessiten atenció professional; així com garanteixi l'acompanyament necessari a les famílies.
- 3- Encomanar al Govern que, també abans de finalitzar l'any, tingui dimensionats els espais destinats a l'àrea d'hospitalització de Salut mental i al Centre de dia per determinar, si fos el cas, l'ampliació de les instal·lacions per als pacients i professionals, destinant un espai per als infanto-juvenils i garantint la privacitat del pacient.
- 4- Encomanar al Govern que reforci el Programa de Seguiment Individualitzat (PSI) per a persones amb trastorns mentals amb risc d'exclusió social, i que faci un seguiment i acompanyament més acurat de les persones que s'allotgen als immobles que posa a disposició el Govern i dels professionals que hi treballen.
- 5- Encomanar el Govern que reforci les campanyes de prevenció, sensibilització i conscienciació sobre salut mental i addiccions, estigma i autoestigma entre els infants i joves, i la societat en general, coordinant-se amb les diferents associacions vinculades a la salut mental i addiccions, i a les persones que en pateixen.
- 6- Garantir la formació continuada sobre salut mental i trastorns addictius a professionals de l'educació, de la salut, de l'atenció social i de la seguretat pública.
- 7- Instar a Govern a incorporar la perspectiva de gènere en la recerca, diagnosi i tractament de les malalties mentals.
- 8- Instar el Govern a impulsar la figura de l'educador del carrer, conjuntament amb els comuns, per millorar la detecció de casos o de joves vulnerables per a poder tractar-los a un estadi inicial de les possibles patologies.